Komission ehdotus ajoneuvojen ja perävaunujen puiteasetukseksi 27.1.2016

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (COM(2016) 31 final)

Nykytila ja tausta

- Nykysäätely puitedirektiivillä (2007/46/EY)
- Tyyppihyväksyntä perustuu vastavuoroiseen tunnustamiseen
- Komission selvitysten (2010-2013) mukaan keskeiset tavoitteet – yhdenmukaistaminen, sisämarkkinoiden tehokkuus ja terve kilpailu toteutuvat direktiivillä. Muutoksia tarvitaan markkinavalvontasäännöksiin, takaisinkutsu- ja suojamenettelyihin ja voimassa olevien ajoneuvotyyppien hyväksyntää koskevien ehtojen laajentamiseen
- Vaikuttavana tekijänä muutostarpeille myös Volkswagenin päästöskandaali, jonka vuoksi jäsenvaltioiden ja komission välistä tietojenvaihtoa sekä valvontaa halutaan lisätä

Mikä muuttuu

Tyyppihyväksyntä

Voimassaolo viisi vuotta; vaatimuksenmukaisuustodistusten valvonta ja järjestelmällisemmät tyyppihyväksynnän tarkastukset; sarjan viimeisimpien lupamenettelyn keventäminen; komissiolle ja muille maille paremmat valtuudet rajoittaa autojen käyttöä ja rekisteröintiä; vertaisarvioinnit; itsearviointi; tutkimuslaitosten nimeämiselle yksityiskohtaisemmat perusteet; lisää tietojenvaihtoa komission ja jäsenvaltion välillä.

Yksittäishyväksyntä

Kansallinen ja EU-yksittäishyväksyntä, joka koskisi henkilö-, paketti- ja erikoiskäyttöön tarkoitetuille ajoneuvoille kaikille uusille ajoneuvoille, ei rajattuna kolmansiin maiden markkinoille valmistetuille suurille sarjoille.

Markkinavalvonta

Kansallisen vo:n (Suomessa Trafi) velvollisuudet tiukempia, valvontaa koordinoidusti vo:n ja komission yhteistyönä; kansallinen maksujärjestelmä kattamaan markkinavalvonnan kustannukset; jäsenvaltioiden oma-arviointi ja raportointi komissiolle.

Vaikutukset

- Ehdotus parantaisi mm. markkinavalvonnan laatua, kun valvontatoimia koordinoitaisiin keskitetysti ja päällekkäiset valvontatoimet jäisivät pois
- Monilta osin ehdotus lisäisi kuitenkin sekä viranomaisten että yritysten hallinnollista taakkaa
- Erityisesti tyyppihyväksynnän maksujärjestelmää koskevat vaatimukset vaikuttavat alustavasti vahvasti ylimitoitetuilta ja vaikutuksiltaan ristiriitaisilta
- Tutkimuslaitoksia koskevien vaatimusten lisäarvo erityisesti Suomen näkökulmasta vaikuttaa jäävän vähäiseksi; hallinnolliset kulut saattaisivat vastaavasti kasvaa merkittävästi

Tämänhetkinen tilanne

- Käsittely neuvoston teknisen harmonisoinnin työryhmässä alkoi maaliskuussa
  - Tässä vaiheessa vielä alustavaa kommentointia ja Komission tahtotilan haarukointia
- Jäsenmaat suhtautuvat hyvin kriittisesti ehdotettuun maksujärjestelmään
- Komission rooli markkinavalvojana herättää epäilyksiä
- Erityisesti isot maat näkevät kuitenkin tarpeen tehdä jotain hyväksyntäjärjestelmän uskottavuudelle
  - Suomen kannalta tärkeintä varmistaa ettei pienten valmistajien toimintaedellytyksiä heikennetä samalla kun tehdään toimenpiteitä isojen massojen hallitsemiseksi
- Ehdotus tullee käsittelyssä muuttumaan merkittävästi